

El saltiró de la colza i els seus tractaments

oct. 29, 2025 |

***Psylliodes chrysocephala* “saltiró” és una de les plagues més importants en les primeres fases de la colza. Tant els adults com les larves poden provocar danys que comprometen la implantació i el rendiment final del cultiu, i per això la seva detecció i la gestió integrada són clau.**

Biologia

Són petits escarabats, de 2 a 5 mm de llarg segons l'espècie, normalment de color negre, sovint brillants i potes de darrera desenvolupades que els permeten saltar. Els danys típics dels adults són petites perforacions en cotilèdons i fulles joves; les larves poden atacar les arrels i la roseta i causar problemes d'establiment. Les espècies de saltiró, a més dels danys directes, també poden transmetre el *Turnip yellow mosaic virus*.

Imatge 1. Adult i larva de Saltiró; i danys que provoca a la colza

Cicle biològic i moment de risc

El cicle varia segons l'espècie i la zona, però el risc més elevat per al cultiu sol ser en la fase de nascudes i roseta primerenca: els adults poden aparèixer amb la sembra o poc després i les larves poden actuar durant l'hivern en algunes espècies. Conèixer el cicle local (observacions a parcel·la) és important per decidir si cal intervenir.

Detecció i llindars

Els primers símptomes que es poden observar en el cultiu és una mena de perdigonat a les fulles quan la planta és molt petita. En aquests estadis fenològics, també poden afectar les tiges i els pecíols de les fulles, encara amb teixits en desenvolupament i molt tendres.

La vigilància regular de parcel·les (inspecció visual de cotilèdons i fulles, trapes de seguiment) és la base per a una presa de decisions correcta. Només s'haurien d'aplicar tractaments químics quan s'arribi als llindars de dany o poblacions que amenacen l'establiment (els llindars exactes poden variar segons la regió i les guies tècniques). A partir de 3-4 fulles, aquests insectes deixen de ser perillosos. La [guia de Brassicas de Gestió Integrada de Plagues \(GIP\)](#) del Ministeri recomanen prioritzar mesures no químiques i aplicar productes només quan sigui estrictament necessari.

Mesures de Maneig Integrat

- Rotació de cultius: quan s'hagin detectat afectacions en una parcel·la, la millor manera d'eliminar la presència del saltiró és realitzar una rotació de cultius l'any següent.
- Prevenció agronòmica: assegurar una ràpida germinació i creixement en els primers estadis és la mesura més efectiva. Cal sembrar en un grau d'humitat del sòl correcte. Els sòls secs en poden aturar o alentir la naixença. Si és possible, cal retardar-ne la sembra.
- Control cultural: controlar males herbes, evitar sembrats irregulars i atendre la fertilització perquè les plantes tinguin bona vigorositat i puguin suportar una certa herbívora.
- Control biològic i feromones: encara que hi ha depredadors i parasitoids que afecten saltirons, la seva eficiència depèn molt del context; cal evitar tractaments que els perjudiquin innecessàriament.
- Agricultura ecològica: les guies regionals indiquen que sovint no hi ha productes autoritzats per a producció ecològica; s'ha de prioritzar mesures preventives i de maneig.

Tractaments químics

Fins ara, el llindar encara no està definit, però sol ser a la detecció dels danys. El període crític és a partir de la sembra. Si es considera necessari, actualment estan autoritzades les matèries actives a base de cipermetrin, deltametrin o lambda cihalotrin, ingredients autoritzats contra "pulguilla de la col, *Phyllotreta spp.*, *Psylliodes chrysocephala*", o també a base de cipermetrin o lambda cihalotrin, autoritzats contra coleòpters en colza.

Els parasitoids del saltiró són vulnerables als tractaments químics.

Cal usar-los segons els llistats i sempre dins de la Gestió Integrada de Plagues per minimitzar impactes sobre enemics naturals i medi ambient.

Formulació	Núm Registre	Dosis autoritzada	Nombre d'aplicacions / interval d'aplicacions	Tipus d'acció	Forma d'aplicació	Termini seguretat
CIPERMETRIN 10% [EC] P/V	22102 18748 23090 17817 18025 19618 18604 17100	0,25 l/ha	Màxim 2 aplicacions / interval de 21 dies	Adulticida	Polvorització	21 dies
CIPERMETRIN 50% [EC] P/V	25381	0,05 l/ha	Màxim 2 aplicacions / interval de 14 dies	Adulticida	Polvorització	21 dies
CIPERMETRINA 0,8% [MG] P/P	ES-00500	12 Kg/ha	1 sola aplicació durant la sebra (prof. 2 cm)	Larvicida	A bandes / incorporació al solc (moment de sebra)	NP
DELTAMETRIN 2,5% [EC] P/V	25700	30 ml/Hl 50 ml/Hl	"-" 2 aplicacions per campanya	Adulticida	Polvorització	30 dies
DELTAMETRIN 2,5% [EC] P/V	25509 25838	0,3 l/ha	Màxim 4 aplicacions / interval de 14 dies	Adulticida	Polvorització	45 dies
LAMBDA CIHALOTRIN 10% [CS] P/V	ES-00439	0,075 l/ha	Màxim 1 aplicació	Adulticida	Polvorització	28 dies
LAMBDA CIHALOTRIN 5% [EG] P/P	25722	0,15 kg/ha	Màxim 1 aplicació	Adulticida	Polvorització	28 dies

Taula 1. Productes fitosanitaris vigents per combatre el saltiró. Font: MAPA. Extracció feta en data 28/10/2025

Control en agricultura ecològica: convé seguir les recomanacions de mesures agronòmiques. No existeixen productes autoritzats en aquest tipus de producció.

Conclusions

El saltiró de la colza pot causar pèrdues importants si no es detecta i gestiona a temps. Una gestió eficaç passa per combinar vigilància, mesures agronòmiques preventives i l'ús ponderat de productes fitosanitaris autoritzats. Per triar un tractament sempre cal consultar la vigència dels productes al [Registre oficial del Ministeri](#) (MAPA) i les guies de GIP.

AUTORS

ALBERT REIG
Servei de Sanitat Vegetal. DARP